

Přenos dat, počítačové sítě a protokoly
Hromadný projekt - Hybridní chatovací P2P síť

Obsah

1	Úvod	2
2	Struktura sítě	2
2.1	Peer	2
2.2	Uzel	2
3	Komunikace	3
3.1	Komunikační prokol	3
3.1.1	ACK	3
3.1.2	HELLO	3
3.1.3	UPDATE	4
3.1.4	DISCONNECT	4
3.1.5	LIST	4
3.1.6	MESSAGE	5
3.1.7	ERROR	5
4	Implementace	5
4.1	Registrační uzel	6
4.2	Peer	7
4.3	RPC	8
5	Testování	9
6	Závěr	9

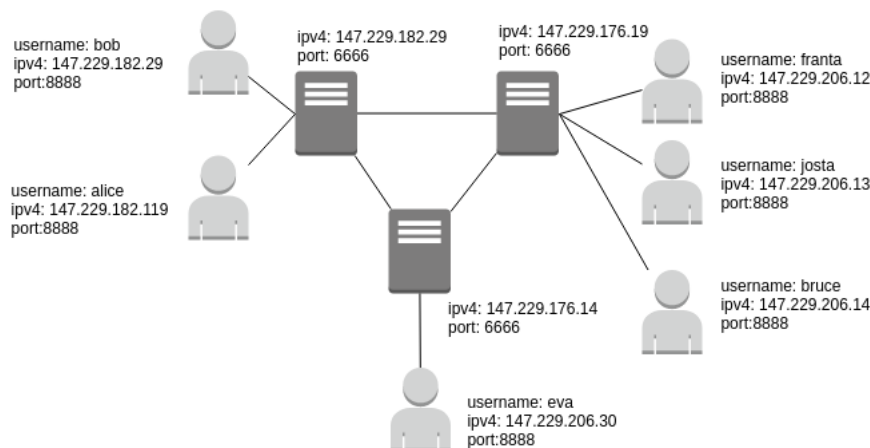
1 Úvod

Tato práce vznikla jako projekt do předmětu Přenos dat, počítačové sítě a protokoly na škole Vysoké učení technické v Brně. Práce se zabývá implementací chatovací sítě nad transportním protokolem UDP. Síť se skládá z libovolného počtu peerů a minimálně jednoho registračního uzlu.

2 Struktura sítě

Jak již bylo zmíněno v úvodu, celá síť se skládá z několika peerů a alespoň jednoho registračního uzlu. K registračním uzlům se připojují jednotliví peeri (uživatelé) a právě od registračního uzlu získává každý uživatel informace o dalších uživateli v síti.

Uzel dále může navázat spojení s jiným uzlem a navzájem si tak vyměnit záznamy o registrovaných uživateli a známých uzlech. Díky spojení mezi jednotlivými uzly může následně registrační uzel poskytnout informace i o uživateli, které nejsou registrované přímo u něj, ale registrovali se k některému z jeho sousedů.

Obrázek 1: Ukázka struktury sítě

2.1 Peer

Každý uživatel v síti je reprezentován peerem. Peer je v síti identifikován unikátním uživatelským jménem, ipv4 adresou a portem. V rámci operačního systému je identifikován pomocí unikátního ID. Každý uživatel je registrován k právě jednomu registračnímu uzlu, který mu poskytuje informace o ostatních uživateli v síti.

2.2 Uzel

Uzel je v síti identifikován svou ipv4 adresou a portem. Každý z uzlů si vede databázi známých uzlů a peerů. Uzel poskytuje informace o uživateli v síti pouze těm

uživatelům, kteří jsou registrováni u něj. Uzly si navzájem mezi sebou pravidelně vyměňují databáze peerů i uzlů. Pokud uzel obdrží informaci o novém uzlu v síti, naváže s ním spojení.

3 Komunikace

Komunikace jednotlivých prvků v síti je implementována pomocí jednoduchého komunikačního protokolu. Každá zpráva mezi dvěma prvky sítě je přenášena skrz UDP a před přenosem samotné zprávy je její obsah bencodován.

3.1 Komunikační prokol

V rámci komunikačního protokolu bylo implementováno 8 různých zpráv. Každá z těchto 8 zpráv má syntaxi JSON a všechny jejich atributy jsou povinné. Společnými atributy je potom typ zprávy, který identifikuje, o jakou zprávu se jedná a txid, který nese unikátní identifikátor zprávy.

3.1.1 ACK

Zpráva ACK slouží k potvrzení doručení zpráv typu GETLIST, LIST, MESSAGE a DISCONNECT. V komunikačním protokolu je implementována zejména proto, že UDP negarantuje doručení. Po odeslání výše uvedených zpráv se na zprávu ACK čeká maximálně po dobu 2 sekund, poté se předpokládá, že zpráva nebyla doručena.

Zpráva má dva atributy – txid a type, kde txid nese identifikátor zprávy, kterou zpráva ACK potvrzuje. Výsledná struktura zprávy tedy bude vypadat následovně: `{"type": "ack", "txid": <ushort>}`

3.1.2 HELLO

Zpráva HELLO slouží k registraci peeru k uzlu. Pro udržení spojení mezi peerem a uzlem odesílá peer zprávu HELLO každých 10 sekund. Zpráva obsahuje kromě atributů type a txid další 3 atributy identifikující uživatele – username, ipv4 a port. Pokud uzel neobdrží od uživatele po dobu 30 sekund žádnou zprávu HELLO, uživatele odhlásí. Uživatele odhlásí i tehdy, pokud obdrží zprávu HELLO s nulovou ipv4 adresou a portem.

Struktura zprávy HELLO vypadá následovně:

```
{
  "type": "hello",
  "txid": <ushort>,
  "username": "<string>",
  "ipv4": "<dotted_decimal_IP>",
  "port": <ushort>
}
```

3.1.3 UPDATE

UPDATE slouží k navázání spojení mezi 2 uzly a výměny si informací o registrovaných peerech a známých uzlech. Zpráva UPDATE tedy v sobě nese seznam všech známých uzlů odesílatele včetně seznamu peerů, které jsou k jednotlivým uzlům registrovány. Zpráva update se odesílá každé 2 sekundy a pokud uzel neobdrží od některého ze svých sousedů zprávu UPDATE po dobu 10 sekund, přeruší komunikaci s tímto uzlem.

Struktura zprávy UPDATE vypadá následovně:

```
{
  "type": "update",
  "txid": <ushort>,
  "db": {
    "<dotted_decimal_IP>, <ushort_port>": {
      "<ushort>": {
        "username": "<string>",
        "ipv4": "<dotted_decimal_IP>",
        "port": <ushort>
      }
    }
  }
}
```

3.1.4 DISCONNECT

Po obdržení zprávy DISCONNECT přeruší uzel komunikaci s odesílatelem (za předpokladu, že odesílatel je registrační uzel). DISCONNECT obsahuje pouze atributy typ a txid a její struktura vypadá následovně: {"type": "disconnect", "txid": <ushort>}

GETLIST

Příkazu GETLIST využívá peer k aktualizaci svého seznamu známých uživatelů v síti. Zpráva GETLIST obsahuje pouze atributy txid a type a její strukturu lze popsat následovně: {"type": "getlist", "txid": <ushort>}

3.1.5 LIST

Zpráva LIST je odpovědí uzlu na příkaz GETLIST od peera. Zpráva nese v sobě seznam všech známých uživatelů v síti bez ohledu na to, k jakému uzlu jsou registrovaní.

Zpráva LIST vypadá následovně:

```
{
  "type": "list",
  "txid": <ushort>,
}
```

```

    "peers":{
        "<ushort>":{
            "username":"<string>",
            "ipv4":"<dotted_decimal_IP>",
            "port":<ushort>
        }
    }
}

```

3.1.6 MESSAGE

Zprávu MESSAGE použije peer, pokud chce zaslat zprávu jinému peeru. Posílání zpráv MESSAGE probíhá pouze mezi peery navzájem a registračních uzlů se tato zpráva vůbec netýká. MESSAGE kromě atributů txid a type nese ještě atribut identifikující odesílatele (from), příjemce (to) a atribut nesoucí obsah zprávy (message).

```

{
    "type":"message",
    "txid":<ushort>,
    "from":"<string>",
    "to":"<string>",
    "message":"<string>"
}

```

3.1.7 ERROR

Tato zpráva se odesílá jako oznámení o chybě (neobdržení zprávy ACK, špatný formát přijaté zprávy, neregistrovaný uživatel odeslal uzlu příkaz GETLIST apod.). Kromě atributů txid a type se ve zprávě nachází ještě atribut verbose, jehož hodnota nese textový popis chyby. Zpráva ERROR vypadá tedy následovně: {"type":"error", "txid":<ushort>, "verbose":"<string>"}

4 Implementace

Projekt je implementován v jazyce python3 a samotná implementace je rozdělena do 7 modulů, které jsou společné pro uzly i peery. Veškerý příjem zpráv je implementován v modulu `Receiver.py`, odesílání zpráv v modulu `Sender.py`, registrace k uzlu, navázání a udržení spojení uzly a udržení spojení mezi uzlem a peerem v modulu `ConnectionKeeper.py`. Komunikační protokol je implementován v modulu `Protokol.py`. Zbylé 3 moduly jsou `Functions.py`, kde jsou obsaženy užitečné funkce používané napříč mezi moduly (např. zpracování argumentů), `FileLock.py` sloužící k výlučnému přístupu k souborům a `InputReader.py` který načítá příkazy ze souborů a standartního vstupu.

peeru, odešle chybovou zprávu uživateli a registraci odmítne. Při kolizi během synchronizace databáze 2 uzlů odmítne pouze synchronizovat záznam uživatele, který způsobuje kolizi. V tomto případě vygeneruje zprávu na chybový výstup a odešle chybovou zprávu druhému uzlu. Synchronizace ostatních peerů proběhne normálním způsobem.

Podporované příkazy zadané na standartní vstup:

- `\c ipv4 port` – Naváže spojení se zadaným uzlem
- `\s` – Vynutí synchronizaci s ostatními uzly
- `\l` – Vypíše aktuální databázi uzlů a jejich peerů
- `\n` – Vypíše databázi známých uzlů
- `\d` – Odpojí se od ostatních uzlů
- `\h` – Vypíše nápovědu
- `\exit` – Ukončí aplikaci

4.2 Peer

Implementace aplikace peeru se nachází v souboru `pds18-peer.py`. Stejně jako uzel, i tuto aplikaci lze ovládat pomocí RPC nebo zadávání příkazů na standartní vstup. Spuštění aplikace:

```
./pds18-peer.py --id N --reg-ipv4 IPV4 --reg-port PORT  
--chat-ipv4 IPV4 --chat-port PORT --username USERNAME
```

- `--id` – Unikátní identifikátor peeru v rámci operačního systému
- `--reg-ipv4` – IP adresa uzlu, ke kterému se peer zaregistruje
- `--reg-port` – Port uzlu, ke kterému se peer zaregistruje
- `--chat-ipv4` – IP adresa peeru, na které bude přijímat zprávy
- `--chat-port` – Port peeru, na kterém bude přijímat zprávy
- `--username` – Unikátní uživatelské jméno v rámci celé sítě

Po spuštění aplikace se vytvoří vlákno, které provede registraci peeru k uzlu a udržuje spojení pravidelným odesíláním zpráv typu `HELLO`. Dále se vytvoří vlákno, které zpracovává přijaté zprávy a vlákno, které zpracovává databázi očekávaných `ACK` zpráv. Protože ovládnutí aplikace je velmi podobné uzlu a je implementováno v jednom modulu, i zde je zapotřebí dalších 2 vláken, která zpracovávají příkazy od uživatele a RPC. Dohromady je pro jeden peer potřeba 5 vláken.

Podporované příkazy zadané na standartní vstup:

- `\l` – Vypíše seznam známých uživatelů

- `\u` – Aktualizuje seznam uživatelů
- `\r ipv4 port` – Připojí se na zadaný uzel
- `\w username message` – Odešle zprávu zadanému uživateli
- `\h` – Vypíše nápovědu
- `\exit` – Ukončí aplikaci

4.3 RPC

RPC slouží k ovládání uzlu nebo peeru, pokud není možnost zadat příkazy na standardní vstup (například když proces uzlu běží na pozadí). Implementace RPC je umístěna v souboru `pds18-rpc.py` a soubor lze spustit pomocí příkazu:

```
./pds18-rpc --id N --peer|node --command CMD --PARAMETR_1 HODNOTA_1 --PARAMETR_2 HODNOTA_2 ...
```

- `--id` – Identifikátor peeru nebo uzlu, kterému bude předán příkaz
- `--peer` – Určuje, že se jedná o příkaz pro peer
- `--node` – Určuje, že se jedná o příkaz pro uzel
- `--command` – Identifikátor příkazu
- `--PARAMETR_1` – Parametr příkazu a jeho hodnota

Chování RPC je jednoduché. RPC po spuštění zpracuje zadané argumenty a zapíše příkaz do souboru. Peer nebo uzel následně soubor otevře a načte příkazy a vykoná je. Veškeré výpisy provádí peer nebo uzel, RPC pouze zadává příkazy do souboru.

Na peeru jsou momentálně podporovány příkazy `message` (odeslání zprávy), `getlist` (aktualizace databáze známých uživatelů), `peers` (vypíše seznam peerů) a `reconnect` (změna registračního uzlu). Tyto příkazy se potom zadají při spuštění RPC následujícím způsobem:

- `--command message --from USERNAME --to USERNAME --message TEXT`
- `--command getlist`
- `--command peers`
- `--command reconnect --reg-ipv4 IPV4 --reg-port PORT`

Co se uzlu týče, jsou implementovány příkazy `database` (Zobrazí aktuální databázi peerů), `neighbors` (zobrazí aktuální databázi známých uzlů), `connect` (naváže komunikaci se zadaným uzlem), `disconnect` (přeruší komunikaci se všemy uzly) a `sync` (vynutí synchronizaci databází s ostatními uzly).

- `--command database`
- `--command neighbors`
- `--command connect --reg-ipv4 IPV4 --reg-port PORT`
- `--command disconnect`
- `--command sync`

5 Testování

Testování projektu bylo provedeno ve spolupráci s Lucií Pelantovou (implementace v jazyce python), Janem Žárským (implementace v jazyce python) a Václavem Martinkou (implementace v jazyce C++). Testování ukázalo, že mé řešení projektu je kompatibilní s řešením mých spolužáků. Během testování byla odhalena v mé implementaci 1 chyba, která se projevovala při odhlášení uživatele z uzlu. Testování také prokázalo použitelnost implementovaných nástrojů nezávisle na RPC.

6 Závěr

Pomocí nástrojů vyvinutých v rámci tohoto projektu lze sestavit chatovací síť stávající se z uzlů a peerů. Implementace komunikačního protokolu je bez problému kompatibilní od implementace ostatních autorů. Díky načítání příkazů ze standardního vstupu lze uzel i peer jednoduše ovládat nezávisle na RPC. Díky RPC lze řídit jednoduše činnosti uzlů a peerů i jiným procesem a není problém je ovládat, když jsou spuštěny napozadí.